

۲۵۱۹ ۱۵۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مبانی مطالعات اقتصاد جهانی

www.ketab.ir

تألیف:

دکتر احسان رسولی نژاد

دانشیار دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران

سر شناسه	رسولی نژاد، احسان - ۱۳۶۳.
عنوان و پدیدآور	مبانی مطالعات اقتصاد جهانی / تألیف: احسان رسولی نژاد.
مشخصات نشر	تهران، نور علم، ۱۴۰۳.
مشخصات ظاهری	۳۷۰ ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۶۴۰-۴
موضوع	اقتصاد بین الملل International economic اقتصاد توسعه Development economic
شناسه افزوده	مصطفوی، سید محمدحسن، ۱۳۳۵، ویراستار.
رده بندی کنگره	HF ۱۳۵۹
رده بندی دیویی	۳۳۷/۵

نشر نور علم و قلم سینا: تهران - انقلاب - خ ۱۲ فروردین - پلاک ۲۸۶ - تلفن: ۶۶۴۰۵۸۸۰ و ۶۶۹۵۷۱۲۰ و ۶۶۹۵۷۰۲۱
وب سایت <https://www.modiranketab.ir> پیج اینستاگرام @modiranketab -

مبانی مطالعات اقتصاد جهانی

تألیف: دکتر احسان رسولی نژاد.

ناشر: نور علم

شمارگان: ۱۰۰ جلد

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۶۴۰-۴

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

چاپ و صحافی: سورنا

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ تومان

در صورت عدم دسترسی به کتابها، از طریق تماس با
۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ کتابها به تمام نقاط ایران ارسال می شود.

پیشگفتار مؤلف

منت خدای را عزوجل که طاعتش موجب قربت است و به شکراندرش مزید نعمت. هر نفسی که فرو می‌رود، ممدّ حیات است و چون بر می‌آید، مفرح ذات. خداوند سبحان را شاکرم که توفیق درک نیاز به وجود کتابی پیرامون مبانی اولیه اقتصاد جهانی را در عالم دانش ایران زمین بر این بنده حقیر در عالم اقتصاد ارزانی داشت. مباحث تجارت بین‌الملل، بازرگانی بین‌الملل، اقتصاد سیاسی بین‌الملل، و اقتصاد کلان پیشرفته، مجموعه‌ای از دروس علوم اقتصادی هستند که بیش و کم به اقتصاد جهانی پرداخته‌اند. اما مفهوم اقتصاد جهانی به‌عنوان یک سازوکار پویا و یک حوزه شناختی مهم میان رشته‌ای در کشور ایران مغفول مانده است. با ایجاد فضای تشکیل رشته مطالعات اقتصاد جهانی در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران و حمایت‌های بی دریغ استاد سعیدرضا عاملی، ایده طراحی و تألیف کتاب درسی جداگانه در مورد اقتصاد جهانی شکل گرفت و با تعریف طرح یک ساله نگارش این کتاب و با کمک‌های بی‌دریغ پژوهشگرانی همچون سرکار خانم دکتر پریسا صبری و جناب آقای علی سبزی، نسخه اولیه کتاب شکل گرفت و در ادامه، با بومی سازی بخشی از مفاهیم کتاب و همسو سازی محتوا با سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی توسط رهبر معظم انقلاب اسلامی، کتاب به مرحله نهایی رسید.

به‌واسطه تألیف این اثر، زمان کمتری به خانواده‌ام اختصاص یافت که می‌باید از همسر بزرگوارم و دو دختر نازنینم بابت این کاستی پوزش بطلبم. از پدر و مادر عزیزم که دعای خیرشان چراغ راه زندگی من بوده است سپاسگزارم. مسئول کاستی‌های موجود در محتوای این کتاب، شخص حقیر بوده و تلاش خواهیم کرد تا در نسخه‌های آینده کتاب، آن‌ها را رفع نمایم.

با احترام

رسولی نژاد

تابستان ۱۴۰۳

فصل اول: تاریخ اقتصاد جهان

- ۱-۱- انقلاب کشاورزی ۹
- ۱-۲- انقلاب شهری ۱۲
- ۱-۳- تحولات آسیا ۱۴
- ۱-۴- انقلاب صنعتی ۱۹
- ۱-۵- اولین عصر جهانی شدن (۱۸۲۰-۱۹۱۴) ۲۷
- ۱-۶- جنگهای جهانی ۱۹۱۴-۱۹۴۵ ۳۳
- ۱-۷- عصر دوم جهانی شدن (۱۹۷۹-۲۰۰۷) ۴۸
- ۱-۸- بحران مالی ۲۰۰۷ ۵۹
- ۱-۹- تأثیر بحران کووید-۱۹ بر اقتصاد جهان ۶۷
- ۱-۱۰- چالش‌های پیشروی اقتصاد جهانی ۷۰
- سؤالات جهت بحث و فهم عمیق‌تر ۷۲

فصل دوم: تئوری‌های اقتصاد بین‌الملل

- ۱-۲- تئوری مزیت مطلق ۷۵
- ۲-۲- تئوری مزیت نسبی ۷۸
- ۳-۲- نظریه هکشر اوهلین ۸۰
- ۴-۲- مدل استاندارد تجارت بین‌الملل ۸۸
- ۵-۲- نظریه جاذبه ۹۳
- ۶-۲- نظریه جدید تجارت (NTT) ۱۰۰
- سؤالات جهت بحث و فهم عمیق‌تر ۱۰۴

فصل سوم: آشنایی با مفاهیم بنیادین علم اقتصاد

- ۱-۳- اصل کمیابی در اقتصاد و هزینه فرصت ۱۰۵
- ۲-۳- عرضه، تقاضا و تعادل بازاری در اقتصاد ۱۱۱
- ۱-۲-۳- عرضه ۱۱۱
- ۲-۲-۳- تقاضا ۱۱۴
- ۳-۲-۳- تعادل بازاری ۱۱۶
- ۳-۳- نظام‌های اقتصادی در جهان ۱۲۰
- ۱-۳-۳- نظام اقتصادی سنتی ۱۲۰
- ۲-۳-۳- سیستم اقتصادی دستوری ۱۲۲
- ۳-۳-۳- سیستم اقتصادی بازار محور ۱۲۴

- ۲-۵- اقتصاد امنیت انرژی ----- ۲۴۱
- ۳-۵- انرژیهای تجدیدپذیر (پاک) ----- ۲۴۴
- ۴-۵- کریدورهای مهم انرژی در جهان ----- ۲۴۸
- سؤالات جهت بحث و فهم عمیق تر ----- ۲۵۳

فصل ششم: تنش‌ها و مخاطرات جهانی

- ۱-۶- نااطمینانی و امنیت اقتصادی ----- ۲۵۵
- ۲-۶- ژئوپلیتیک و توسعه اقتصادی ----- ۲۶۳
- ۳-۶- جنگ و تحولات اقتصادی جهان ----- ۲۷۰
- ۴-۶- دیپلماسی اقتصادی و کاهش منازعات جهانی ----- ۲۸۳
- ۵-۶- انقلاب‌های صنعتی و مخاطرات اقتصاد جهان ----- ۲۹۰
- سؤالات جهت بحث و فهم عمیق تر ----- ۲۹۸

فصل هفتم: مبانی اقتصاد سیاسی

- ۱-۷- مقدمه ----- ۲۹۹
- ۲-۷- بنیان اقتصادی ----- ۳۰۴
- ۳-۷- ماهیت کنشگران اقتصادی در اقتصاد سیاسی ----- ۳۰۶
- ۴-۷- ماهیت علم اقتصاد در مفهوم اقتصاد سیاسی ----- ۳۱۱
- ۵-۷- نتیجه‌گیری ----- ۳۱۴
- سؤالات جهت بحث و فهم عمیق تر ----- ۳۱۹

فصل هشتم: اقتصاد سیاسی بین‌الملل

- ۱-۸- مقدمه ----- ۳۲۱
- ۲-۸- توزیع ثروت و فعالیت‌های اقتصادی ----- ۳۲۲
- ۳-۸- خودمختاری ملی ----- ۳۲۴
- ۴-۸- سیاست نظام‌های بین‌المللی ----- ۳۲۶
- ۵-۸- نظریه ثبات هژمونیک ----- ۳۳۵
- ۶-۸- مدیریت اقتصاد جهانی ----- ۳۳۹
- سؤالات جهت بحث و فهم عمیق تر ----- ۳۴۴

ضمیمه

- فهرست برخی از مهمترین اتحادیه‌ها و سازمان‌های اقتصادی در جهان ----- ۳۴۵

فهرست منابع

نمایه